

LAUSUNTOPYYNTÖ HIILINEUTRAALI UUSIMAA 2035 –ILMASTOTIEKARTAN PAINOPISTEISTÄ JA TOIMINTALINJAUKSISTA

Uudenmaan liitossa laaditaan Hiilineutraali Uusimaa 2035 -tiekarttaa. Työ perustuu Uusimaa-ohjelman hyväksymispäätökseen tiukentaa maakunnan ilmastotavoitetta vuoteen 2035. Hyväksyttyään Uudenmaan uuden ilmastotavoitteen, maakuntahallitus päätti tavoitevuoteen tarkennetun ilmastotiekartan laadinnasta.

Uudenmaan maakuntahallitus pyytää lausuntoanne Hiilineutraali Uusimaa 2035 -tiekartan painopisteistä ja toimintalinjauksista 4.9.2020 mennessä.

Tiekarttatyön tavoitteet

Tavoitteena on edistää maakunnan ilmastotyötä. Tiekartta jäsentää ilmastotyön painotuksia ja tunnistaa toimintalinjauksia, joilla päästöjä vähennetään. Tiekartassa tarkastellaan päästökehitystä, sekä nielujen määrää ja jakautumista. Uudenmaan ilmastotyö perustuu paikallisiin vahvuuksiin ja yhdessä tekemiseen. Yhteistyössä tunnistetaan vaikuttavia ja Uudellemaalle soveltuvia hillintäkeinoja ja toimenpidekokonaisuuksia sekä rakennetaan ylikunnallista yhteistyötä ja hillintätoimien ekosysteemiä. Tiekartta toteuttaa osaltaan kansallisen, hallitusohjelmassa asetetun ilmastotavoitteen saavuttamista. Tiekartta kohdistuu ilmastomuutoksen hillintään ja sopeutumisen on rajattu sen ulkopuolelle. Tiekartta toteutetaan osana Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) koordinoimaa, EU:n LIFE IP-rahoituksella toteutettavaa Kohti hiilineutraaleja kuntia ja maakuntia (Canemure) -hanketta.

Valmistelun lähtökohtia

Keskeisimpinä lähtökohtina painopisteiden ja toimintalinjausten valmistelussa ovat olleet kansainväliset tavoitteet, kuten YK:n kestävä kehityksen tavoitteet (SDG), EU:n Vihreän kehityksen ohjelma ja siihen kytkeytyvät strategiat sekä rahoitusohjelmat, Suomen nykyinen hallitusohjelma, energia- ja ilmastostrategia (EIS) ja keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelma (KAISU). Tiekarttaa on yhteensovitettu myös sekä Uudenmaan liiton ohjelmien ja strategioiden että muiden maakunnallisten ja seudullisten ohjelmien ja suunnitelmien kanssa. Kuntien omat ilmasto-ohjelmat ovat myös tiekartan perustana. Painopisteet huomioivat myös Uudenmaan päästöjakauman ja arviot maakunnan hiilinielujen tilasta.

Tiekartan painopisteet ja toimintalinjaukset

Uudenmaan hiilineutraaliustiekartassa on viisi painopistealuetta, joilla tavoitellaan hiilineutraaliutta vuoteen 2035. Päästövähennystoimien ohella huomiota on kiinnitettävä hiilinieluihin ja muihin kompensatiokeinoihin. Tämän vuoksi tiekarttaan on lisätty kuudenneksi painopisteeksi hiilinieluja, niiden vahvistamista ja kompensointia koskeva painopiste.

Tiekartan kuusi painopistettä ovat

- Ilmastoviisas maankäyttö ja rakentaminen
- Älykäs, turvallinen ja päästötön liikkuminen
- Nopea ja reilu energiasiirtymä
- Hiilineutraali kiertotalous
- Kestävä kulutus ja tuotanto
- Hiilinielujen vahvistaminen ja päästöjen kompensointi

Painopisteiden pohjalta on hahmotettu keskeisimpiä toimintalinjauksia päästöjen vähentämiseksi. Ne tarjoavat laajan pohjan kuntien ilmastotyölle ja ylikunnallisen yhteistyön rakentamiseen. Painopisteet ja toimintalinjaukset on valmisteltu laajassa asiantuntijayhteistyössä ja niitä on täydennetty toukokuussa liiton jäsenkunnille järjestetyissä seututyöpajoissa.

Tiekarttatyön jatko

Saatujen lausuntojen ja mielipiteiden pohjalta tiekarttaa täydennetään. Syksyllä 2020 työ jatkuu toisella työpajakerroksella, jolloin tunnistetaan toimintalinjauksia toteuttavia toimenpiteitä, niiden vastuutahoja ja hahmotellaan ilmastotyön tavoitteita tukevia ylikunnallisia hankeaihoita. Osana prosessia hahmotellaan polkuja päästötavoitteeseen, tehdään vaikutusten arviointi ja asetetaan mahdollisesti tarvittavia painopistekohtaisia tavoitteita sekä tunnistetaan eri toimijoiden roolit toimintalinjauksissa. Syksyn aikana kehitetään myös tiekartan seuranta ja mittareita. Liitto pyrkii myös tunnistamaan eri rahoitusten mahdollisuuksia tiekartan toimeenpanossa. Tavoitteena on, että tiekartta on valmis vuoden 2020 loppuun mennessä.

Lausuntopyyntö ja aineistot

Pyydämme lausuntoanne / mielipidettänne tiekartan painopisteistä ja toimintalinjauksista 4.9.2020 mennessä. Lausuntoaineistot ovat saatavissa sähköisesti osoitteesta www.uudenmaanliitto.fi/ilmastotiekartta

Toivomme teidän vastaavan lausunnossa tai mielipiteessänne seuraaviin asioihin:

- Yleiset kommentit tiekartan painopisteisiin, toimintalinjauksiin ja prosessiin
- Huomioiko painopisteet ja toimintalinjaukset oman toimintanne ilmastotyön painotuksia riittävästi?
- Tulisiko tiekarttaan lisätä jotakin?
- Onko teillä käynnissä toimintalinjauksia toteuttavia ilmastotoimia tahollanne (kunnilta ei edellytetä vastausta tähän, tieto kerätty)
- Muu palaute

Lausunnot pyydetään toimittamaan Uudenmaan liittoon viimeistään 4.9.2020 sähköpostin liitetiedostona osoitteeseen toimisto@uudenmaanliitto.fi tai postitse osoitteeseen Uudenmaan liitto, Esterinportti 2 B, 00240 Helsinki.

Tiekartan esittelytilaisuus järjestetään 24.6. klo 12-13 Teams-kokouksena ([linkki tilaisuuteen](#)). Esittelyn jälkeen on mahdollista esittää kysymyksiä ja keskustella valmistelijoiden kanssa. Esittelytilaisuus tallennetaan ja linkki esitykseen löytyy verkkosivuilta www.uudenmaanliitto.fi/ilmastotiekartta tilaisuuden jälkeen.

UUDENMAAN LIITTO

Ossi Savolainen
Maakuntajohtaja

Lisätietoja

- Johtava ilmastoasiantuntija Pia Tynys, p. 040 149 2244, pia.tynys@uudenmaanliitto.fi
- Ilmastoasiantuntija Simo Haanpää, p. 050 525 5706, simo.haanpaa@uudenmaanliitto.fi

Liitteet

Liite 1. Hiilineutraali Uusimaa 2035 -tiekartan lausuntopyyntö jakelu
Liite 2. Hiilineutraali Uusimaa 2035 -tiekartta

LIITE 1: HIILINEUTRAALI UUSIMAA 2035 -TIEKARTAN LAUSUNTOPYYNNÖN JAKELU

Uudenmaan Jäsenkunnat

Askolan kunta
Espoon kaupunki
Hangon kaupunki
Helsingin kaupunki
Hyvinkään kaupunki
Inkoon kunta
Järvenpään kaupunki
Karkkilan kaupunki
Kauniaisten kaupunki
Keravan kaupunki
Kirkkonumen kunta
Lapinjärven kunta
Lohjan kaupunki
Loviisan kaupunki
Myrskylän kunta
Mäntsälän kunta
Nurmijärven kunta
Pornaisten kunta
Porvoon kaupunki
Pukkilan kunta
Raaseporin kaupunki
Sipoon kunta
Siuntion kunta
Tuusulan kunta
Vantaan kaupunki
Vihdin kunta

Kuntatoimijat

HSL (Helsingin seudun liikenne)
HSY (Helsingin seudun ympäristö)

KUUMA-seutu (lausunnot suoraan kunnista)

Rosk'n Roll Oy Ab
Kiertokapula
Itä-Uudenmaan jätehuolto Oy
Novago Oy
Posintra Oy
HUS
Kuntaliitto

Valtion keskushallinto, ministeriöt

Liikenne- ja viestintäministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ympäristöministeriö

Yhteistyöviranomaiset (valtionhallinto)***Puolustusvoimat******ELY-keskukset***

Uudenmaan ELY-keskus

Liikenne

Väylävirasto
Finavia

Traficom

Metsät ja luonnonvarat

Metsähallitus
Suomen metsäkeskus, eteläinen palvelualue
Luonnonvarakeskus
MTK Metsälinja

Muita valtion viranomaisia

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Tutkimuslaitokset, korkeakoulut, edunvalvontajärjestöt ja elinkeinotoimijat

Geologian tutkimuskeskus
Suomen ympäristökeskus
VTT
THL
Helsingin yliopisto
Aalto-yliopisto
Laurea
Metropolia
Haaga-Helia
Sitra

Maatalous

MTK-Uusimaa
SLC Nyland

Viherrakenne / Luonnonsuojelu / ympäristö

Suomen luonnonsuojeluliitto, Uudenmaan piiri ry

Maa-ainekset

Infra ry

Kauppa, elinkeinot ja yrittäminen

Kauppakamari, Helsingin seudun
Kauppakamari, Länsi-Uudenmaan
Kauppakamari, Riihimäen – Hyvinkään
Pääkaupunkiseudun yrittäjät
Uudenmaan Yrittäjät ry
Kaupan liitto
Keskuskauppakamari
EK
Business Finland

Liikenne ja logistiikka

Suomen kuljetus ja logistiikka SKAL ry
Logistiikkayritysten liitto
VR
Linja-autoliitto
Autoliitto
Finnair
Finavia

Satamat

Helsingin satama
Hangon satama
Neste Oyj

Inkoon satama Inkoo Shipping Oy Ab
Port of Tolkkinen

Energia

Fingrid Oyj
Gasum Oy

Alueelliset energiayhtiöt (ja/tai sähköverkkoyhtiöt)

Nivos Energia Oy
Helen sähköverkko Oy
Vantaan Energia Sähköverkot Oy
Tammisaaren Energia
Keravan Energia/Etelä-Suomen Energia
Porvoon Energia /Porvoon sähköverkko Oy
Nurmijärven sähköverkko Oy
Fortum Oy
Caruna Oy
Helen Oy
Vantaan energia Oy

Tuulivoima

Suomen Merituuli oy
Energiateollisuus ry
Suomen tuulivoimayhdistys

Matkailuala

MARA ry
SMAL
SUOMA ry
Visit Finland

Muut toimijat

Motiva
Lähienergia
Lämpöpumppuyhdistys SULPU
Baltic Sea Action Group
Nuva ry Uudenmaan piiri
Green Net Finland
Forum Virium
Techvilla
Espoo Innovation Garden